

за правение на паметници. Съставът на гранита и сиенита много пкти се измѣнява, защото съставнитѣ имѣ части не могатъ да траятъ едно и сѣщо врѣме. Тѣй напр. сиенитгѣ, отъ който е направенъ паметникътъ на „Изворъ“ въ Пловдивъ, не е отъ добро качество, защо о съдържа ортокласъ въ голѣмо количество, а таквизъ сиенити (и гранити) се лесно разрушаватъ. Гранитъ, който съдържа обаче много кремъкъ, е твърдѣ ягкъ. Ако се искачите малко на Стара-Планина надъ Карлово и погледнете Сръдня-Гора, вие ще видите, че по-голѣмата частъ на тая планина, така нарѣчена „Богданъ“, има курубести върхове, а пакъ върховетѣ на „Козитѣ камъни“ на Сѣверъ отъ Ново-Село иматъ остри и голи върхове. Защо тѣй? Защото гранитъ-гнейсътъ на Богданъ съдържа повече ортокласъ, а тоя на Козитѣ-камъни — по вече кремъкъ, за това първи по-лесно се разрушава отъ послѣдний.

Гранитнитѣ планини споредъ гранита, отъ който сж съставени, се разрушаватъ не еднакво и за това иматъ различенъ видъ. Гранитнитѣ скали по причина на не еднаквото разрушаване иматъ много пкти особенни форми, като да ги е нѣкой нарочно правилъ. Хората ги оприличаватъ на хора, животни и други под. и приказватъ си за тѣхъ различни приказки („сѣдло“ — при Карлово, окамененитѣ „моми“ — между Мъглищъ и Селце).

Отъ тия самитѣ зрънца (ортокласъ, кремъкъ и слюда) както гранита, състои и рулата, само че тя е на пластове. Въ Пловдивъ носятъ руляни плочи отъ Сотирия и Брѣстовица (въ Родопитѣ), съ които постилать дворищата. Цѣлительността на този камъкъ произхожда отъ туй, че слюдата му е уложена все въ една посока. Туй можемъ да познаемъ добръ на всѣка рулена плоча, като разгледаме добръ лъскавитѣ ѝ слюдни луспици.

Между гранита и рулата въ природата се намиратъ много прѣходящи видове камъни (гранитъ-рула, каквито, напримеръ, ще намѣримъ между Казанлъкъ и Мъглищъ). Въ южна България гранитътъ и рулата сж едни отъ най-распространенитѣ камъни (особено въ Родопитѣ), сѣщо и въ Македония. Въ Княжество България до толкозъ ги нѣма, освѣнъ около Златица, Етрополъ, Берковица, Рабищъ, Тръвненскій Балканъ и пр.